

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński.
za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 469

Poznań, czwartek dnia 13 października 1932

Rok XXVII

Kancl. Papen o reformie konstytucji w Niemczech

Plany „Herrenklubu“ w sprawie przywrócenia monarchji pruskiej, bawarskiej, wirtensberskiej i saskiej

Berlin, 12. 10. (PAT.) Na nadzwyczajnym zgromadzeniu bawarskiego Związku przemysłowców kanclerz Papen wygłosił z dużym zainteresowaniem oczekiwane przemówienie w sprawie równouprawnienia zbrojeń, sytuacji gospodarczej i reformy konstytucji pod hasłem „zaufanie przysparza pracy i chleba“.

Kanclerz Papen oświadczył, że przywrócenie światowego stanowiska Rzeszy niemieckiej jest szczytnym zadaniem rządu Rzeszy. Uzasadniając postulaty zupełnej niezależności, swobody i równouprawnienia Niemiec, kanclerz wskazał na związek zagadnienia rozbrojenieowego z życiem gospodarczym, rzucając pytanie, kto będzie lokował kapitały w kraju bezbronny i zdany całkowicie na atak sąsiadów oraz przypominając okres inflacji, którą spowodowało, zdaniem kanclerza, wkroczenie obcych wojsk do Nadrenji.

Po omówieniu programu gospodarczego rządu Rzeszy kanclerz przeszedł do kwestji reformy konstytucji, podkreślając jej znaczenie dla usprawnienia życia gospodarczego w Niemczech.

Kanclerz wspominał tu o inicjatywie w tym względzie kół bawarskich i o panującym wśród wszystkich wielkich stronnictw przekonaniu o konieczności tej reformy. Konstytucja wejmarska bowiem w ciągu 13 lat swego istnienia wykazała, zdaniem kanclerza, niezdolność do ustabilizowania stosunków w Niemczech i tylko przeprowadzenie reformy może przyczynić się do zamknięcia okresu dekretów.

Charakteryzując w głównych zarysach projektowaną reformę, Papen oświadczył, że rząd Rzeszy zmierza w tym względzie do stojącej ponad partjami władzy w państwie, niezależnej od gry czynników politycznych i opartej o trwałą podstawę, którą Papen według silnego powiedzenia jednego z mężów pruskich nazywa „skałą z brązu“. Postanowienia zasadnicze, za-

warte w 2-giej części konstytucji wejmarskiej, nie mają ulec zmianie. Jako przeciwwaga do gry jednostronnych interesów partyjnych ma być stworzona izba wyższa pod nazwą izby pierwszej ze ściśle określonymi prawami i szerokim udziałem w pracy prawodawczej. Reforma ma być dokonana w ścisłym porozumieniu z krajami związkowymi. Rząd odrzuca zarządzenia, prowadzące do bezpośredniego lub pośredniego rozbitcia Prus. Natomiast przez połączenie ważniejszych organów Prus i Niemiec ma być usunięty dualizm, panujący między Prusami i Rzeszą. Twórcy konstytucji wejmar-

skiej oddali los kraju nie tylko w ręce Reichstagu, lecz powołali instytucję prezydenta Rzeszy, w którego ręku znajduje się ich dzieło. Dlatego prezydent Rzeszy jest podwaliną szerokiego zaufania. On też dbać będzie o to, aby testament Bismarcka, idea „światowego cesarstwa“, znowu stał się nadzieją przyszłych pokoleń.

Rozprawiając się następnie z atakami nar.-socjalistów na obecny rząd Rzeszy, kanclerz oświadczył, że jest historycznym fałszem twierdzić, że nie dopuścił on nar.-socjalistów do wzięcia na siebie odpowiedzialności. Prezydent Rzeszy nie zgodził się na powierzenie Hitlerowi stanowiska kanclerza nie z jakichś względów osobistych, lecz ze względów zasadniczych. Mianowicie z powodu, że doktryną Hitlera nie da się pogodzić z postulatami polityki konserwatywnej, opartej na wierze. Nie można poniewierać większości, jak to czynił Hitler — oświadczył kanclerz — i równocześnie poniżać demokrację parlamentarną do tego stopnia, że zaczyna się występować z bolszewickimi rezolucjami przeciwko rządowi narodowemu.

Mowę swoją zakończył kanclerz oświadczeniem, że rząd Rzeszy prowadzi dzieło odbudowy do końca, mając po temu dostateczne środki i siły. Kończąc, kanclerz wniósł okrzyk: „Z Hindenburgiem dla nowych Niemiec!“

Monachjum, 12. 10. (PAT.) — Wychodzący w Monachjum „Welt am Sonntag“ przynosi sensacyjną wiado-

mość o planach „Herrenklubu“, dotyczących przywrócenia monarchji pruskiej, bawarskiej, wirtensberskiej i saskiej.

Według wiadomości „Welt am Sonntag“ przywrócenie wymienionych monarchij ma się odbyć w ramach reformy ustroju Rzeszy. Tereny dawnych samodzielnych księstw zostaną podzielone między nowopowstałe królestwa. Namiestnikiem cesarza ma zostać kronprinz Fryderyk Wilhelm. Na cesarza upatrzony został wskutek rezygnacji Wilhelma II-go najstarszy syn kronprinza.

Reforma ma być przeprowadzona w wiosną przyszłego roku, po przewidzianym ewentualnym ustąpieniu prezydenta Hindenburga.

Katastrofa budowlana w Lille

Lille, 12. 10. (PAT.) Dziś rano wydarzyła się tu katastrofa budowlana.

Z niewiadomych dotychczas przyczyn runęły dwa domy.

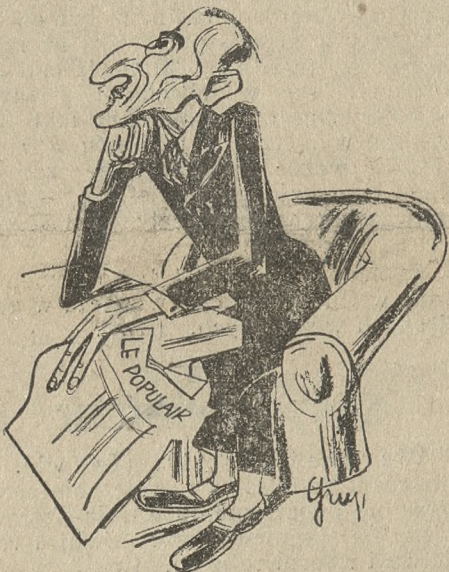
Mieszkańcy tych domów zdołali się uratować za wyjątkiem jednego lokatora, który spał i został przygnieciony przez walące się mury.

Herriot wyjechał do Londynu

Paryż, 12. 10. (PAT.) Premier Herriot wyjechał dziś o godz. 16.45 do Londynu.

Premjera zegnali na dworcu członkowie rządu. Obecny był również ambasador W. Brytanji w Paryżu, Tyrrell.

Obrażony p. Beck

Rząd francuski nie chce wyrzucić w mej obronie nacisku na tych pismaków. „Mądrzy“ ci Francuzi z tą swoją wolnością prasy!

Ośmiu adwokatów łódzkich pod zarzutem nadużyć

Jednego z nich aresztowano z polecenia urzędu śledczego

Łódź, 12. 10. (PAT.) Dziś w godzinach popołudniowych aresztowany został w Warszawie W. Mussala, znany adwokat łódzki, pod zarzutem nadużyć, popełnionych na stanowisku syndyka masy upadłościowej firmy S. Litrowski. Aresztowanego przewieziono do Łodzi,

gdzie poddany został badaniom w miejscowym urzędzie śledczym.

Zaznaczyć należy, że Urząd prokuratorski prowadzi obecnie dochodzenia przeciwko 8 adwokatom, podejrzanym o nadużycia na stanowiskach syndyków mas upadłościowych.

Propagandowy objazd Hitlera po Niemczech

Początek kampanji przedwyborczej zaznaczył się aresztowaniami i strzałami

Berlin, 12. 10. (PAT.) Hitler rozpoczął dziś propagandową podróż samolotem po Niemczech. Podróż ta potrwa około 4 tygodni.

W czasie objazdu Hitler ma przemawiać na 60 zgromadzeniach przedwyborczych.

Berlin, 12. 10. (PAT.) Z prowincji nadchodzą wiadomości o zajęciach na tle rozpoczętej już przez poszczególne ugrupowania polityczne agitacji przedwyborczej. Ostrzejszą formę przybrały zajęcia w Altonie, gdzie w starciu między policją a demonstrantami padły strzały.

Aresztowano 37 osób, przeważnie umundurowanych szturmowców hitlerowskich.

Kpt. Karpiński przybył do Kabulu

Kabul (Afganistan), 12. 10. (PAT.) Polski lotnik kpt. Karpiński przybył do Kabulu, przelatując trasę Teheran — Herat (Afganistan) — Kabul, wynosząca 2.100 km., w 14 godzinach i 20 min.

Lot nad skalistymi górami i pustynią solną odbywał się w bardzo trudnych warunkach.

Barykady na ulicach Belfastu

Bezrobotni przyjmują groźną postawę

Belfast, 12. 10. (PAT.) W kilku dzielnicach miasta znowu doszło do rozruchów.

W pobliżu doków po wczorajszych starciach ulice są zasypane kawałkami szkła i odłamkami muru. W całym mieście została wzmocniona ochrona policyjna.

Po ulicach patroluje 3 000 policjantów.

Aresztowano 70 osób. Bezrobotni przyjmują groźną postawę. Na jednej z ulic bezrobotni napadli na samochód ciężarowy, wiozący chleb do koszar policyjnych i zrabowali ładunek.

W kilku miejscach zbudowano barykady.

Belfast, stolica Północnej Irlandji (Ulsteru), stanowiącej autonomiczne te-

rytorjum Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Irlandji, miasto portowe, leży na północno-wschodnim wybrzeżu Zielonej Wyspy, u ujścia rzeki Lagan do cieśniny Północnej, oddzielającej Irlandję od Szkocji. Jest to najbardziej przemysłowe miasto całej wyspy irlandzkiej, które doznało szczególnego rozwoju w ciągu 19 stulecia, — w r. 1781 liczyło 18 000 mieszkańców, w 1841 roku 75 000 a obecnie 450 000, w trzech czwartych Anglików i protestantów a w jednej czwartej katolików. Szybki swój rozkwit zawdzięczał Belfast rozwinięciu się ruchliwego handlu i przemysłu, bawelnianego i lnianego oraz zakładom budowy okrętów. Prócz tego znajdują się tu odlewnie żelaza, fabryki maszyn, chemiczne, tabacznice, browary i gorzelnie. Port w Belfaście jest dostępny dla wielkich statków: wywożą się przezeń głównie produkty rolnicze Irlandji do Anglii i Skandynawji. W mieście jest uniwersytet. — uw. Red.

Nad Sardynią przeszedł straszliwy huragan

Komunikacja telefoniczna i telegraficzna została przerwana — Z licznych domów i kościołów wiatr porzywał dachy

Rzym, 12. 10. (PAT.) Straszliwy huragan, o którym donoszą z Sardynji, wyrządził wielkie szkody, powodując przerwanie komunikacji telefonicznej i telegraficznej oraz zrywając przewody elektryczne na przestrzeni kilku dziesięciu kilometrów. W miastach i miasteczkach Sardynji wiatr porzywał dachy z wielu domów. Na Wzgó-

rze Kapucynów huragan spowodował zawalenie się frontu starego kościoła. Katedra w Alghero została bez dachu, a dzwonnica uległa poważnym uszkodzeniom.

Również Toscania od wyspy Elby aż po Arezzo została nawiedzona katastrofą huraganu, połączone z oberwaniem się chmury.

